

KERNGROEP BOEKENOVERLEG

Vergadering 6/07/2022

Locatie: digitaal via Teams

Kerngroep: Jos Geysels (voorzitter), Matthijs de Ridder (VAV), Willem Bongers-Dek (OLO), Sylvie Dhaene (Iedereen Leest), Lore Piers (verslag)
Verontschuldigd: Katja Grammens (VVBAD), Nele Hendrickx (Letterenhuis), Dirk Terryn (CANON Cultuurcel), Paul Hermans (Literatuur Vlaanderen), Jos Baeckens (Boekhandels Vlaanderen)

AGENDA

- 1 ONTWERPVERSLAG VERGADERING 1 JUNI EN OPVOLGING – ZIE BIJLAGE 1**
- 2 BOEKENBEURS EN GAU**
- 3 BOEKPUNT**
- 4 UITLENEN VAN E-BOEKEN**
- 5 STAAT VAN HET BOEK**
- 6 VARIA**
  - 6.1 PLANNING NAJAAR
  - 6.2 UITGEVERS BIJ HET BOEKENOVERLEG
  - 6.3 BOEKENPAKKET
  - 6.4 ELK VERHAAL TELT DE GESPREKKEN

VERSLAG

1 ONTWERPVERSLAG VERGADERING 1 JUNI EN OPVOLGING

· Gesprek met Kabinet De Sutter over postpakkettarieven

Het dossier over postpakkettarieven ligt op dit moment stil. Het blijkt moeilijk om een dossier op te stellen:

1. Het gebrek aan concreet cijfermateriaal om de noden en impact van de subsidie in kaart te brengen is het grootste probleem. Idealiter wordt er een studie opgestart over de impact van zo'n mogelijke subsidie op de fysieke boekhandel, maar dat geld en die tijd heeft Boekhandels Vlaanderen niet. De informatie die opgevraagd is bij de leden blijft helaas heel beperkt/weinig concreet. Op die manier kan er dus moeilijk aangegeven worden a) welke concrete noden de boekhandels hebben, b) over welke bedragen het zou gaan, c) welke initiatieven men nu neemt om te concurreren met goedkopere verzending bij digitale spelers, en dergelijke meer. De gegevens die er wel zijn, zijn sporadisch en absoluut niet representatief voor de Vlaamse boekhandel.
2. De persistente kritiek op de persconcessie maakt onze zaak niet gemakkelijker te voeren. Dat het verderzetten van deze maatregel op Vlaams en Europees niveau veel tegenwind ontvangt, zorgt dat we dit moeilijk als voorbeeld kunnen nemen.

In september vragen we een update aan Boekhandels Vlaanderen. Werkt er nog iemand aan het dossier? Wat kunnen we vanuit het BoekenOverleg doen om dit te ondersteunen?

· BTW-wijziging

Door een wijziging in de btw-richtlijnen van Europa wordt het mogelijk om 0% btw te heffen op bepaalde goederen en diensten, waaronder uitgifteproducten. De ministers van Financiën uit de 27 lidstaten hebben unaniem ingestemd met de wijziging die lidstaten meer vrijheid geeft om zelfstandige btw-keuzes te maken.

Uit het Memorandum van het BoekenOverleg 2019

België moet meteen na het op punt stellen van de btw-regelgeving op EU-niveau werk maken van de toepassing van het verlaagde btw-tarief voor alle elektronische publicaties (6%) – niet alleen voor boeken, maar ook voor periodiek verschijnende publicaties zoals tijdschriften. Op die manier komt er duidelijkheid: voor alle publicaties, op eender welke drager (papier of elektronisch), en ongeacht het platform, wordt dan in België dezelfde, verlaagde btw-voet toegepast. Dat is ook evident: de elektronische vorm van een publicatie is een product dat identiek is aan de papieren publicatie waarop al jaren het verlaagde btw-tarief wordt toegepast. Het BoekenOverleg vraagt de toepassing van het verlaagde btw-tarief voor alle elektronische publicaties. (Uit het Memorandum van het BoekenOverleg 2019)

De VAV werkt aan een becijferd voorstel om mee te gaan lobbyen. Matthijs vraagt het nog eens na bij Carlo.

· Boekhandels Vlaanderen

Boekhandels Vlaanderen bezorgde volgende contactgegevens voor de organisatie. Ze laat nog weten wie precies waarvoor verantwoordelijk is.

Jos Baeckens – 0473 53 95 75 - Jos.Baeckens@mikado-adviesbureau.be (voorzitter)

Katrien Merckx - 0494 03 38 62 - katrien.merckx@groenewaterman.be

Wouter Cajot – 0468 13 17 70 - wouter.cajot@me.com

Guido De Smet – 03 760 32 71 - guido.desmet@standaardboekhandel.be

Tania Van de Vondel – 0474 88 49 68 - tania@paardvantroje.be

· Kunstwerkattest

Er zijn op dit moment nog geen officiële teksten. Zodra die er zijn, worden ze gedeeld met de leden van het BoekenOverleg. We weten wel al dat het Kunstwerkattest beter toegepast is op de situatie van scheppende kunstenaars, omdat vanaf nu de effectieve inkomsten uit artistieke arbeid gebruikt worden als basis. De drempel voor een eerste attest is ook lager, omdat je gewoon moet bewijzen dat je een bepaald bedrag hebt verdiend met je artistieke bezigheden. Daarmee kan je een eerste attest voor drie jaar krijgen, waarin je opnieuw niet heel erg veel moet verdienen met je artistieke bezigheden om in aanmerking te kunnen blijven komen voor bijvoorbeeld een uitkering als je ziek zou worden.

- **Webinar grensoverschrijdend gedrag**

Yannick en Arman (Literatuur Vlaanderen) werken hieraan en bezorgen in september een update.

- **Onderzoeksagenda**

Yannick en Arman (Literatuur Vlaanderen) zijn in overleg met het Fonds Podiumkunsten over de inclusie van het literaire veld in een update van hun enquête over grensoverschrijdend gedrag.

Het onderzoek *Ongelijk maar eerlijk* is gepubliceerd. Literatuur Vlaanderen gebruikt de resultaten om onder andere haar reglement voor auteurslezingensubsidies aan te passen.

- **Overleg VRT**

De VRT kondigde begin juni een nieuw boekenprogramma aan. Tom De Cock ontvangt schrijvers en interviewt hen over hun nieuwste boek en persoonlijke aanraders in De Boekathon. Je kan het programma herbekijken op [VRT NU](#). De eerste afleveringen behaalden vrij veel kijkers. We kijken uit naar de feedback van de leden van het BoekenOverleg hierover.

- **Generieke campagne**

De leden van het BoekenOverleg ontvingen een gedetailleerde timeline voor de eerste actie #zomerlezen van de generieke boekencampagne. Er is echter op dit moment nog geen tot weinig zichtbaarheid van de campagne. Op de website van [Boekhandels Vlaanderen](#) vinden we sinds kort wel informatie terug, maar op sociale media is het moeilijk zoeken. Er is een [aparte Facebookpagina](#) voor de campagne, maar die heeft nog niet veel volgers. Verder is er amper informatie te vinden, ook niet op de pagina's van medeorganisatoren zoals Standaard Boekhandel of zelfstandige boekhandels. Op '[Lang zullen we lezen](#)' zijn er ook boekenbonnen te winnen, maar het is niet duidelijk of dit deel uitmaakt van de campagne. Ook de campagne van [CPNB](#) heet Zomerlezen. Het is niet helemaal duidelijk of dit over een andere campagne gaat of een samenwerking is. We hopen dat de campagne snel beter zichtbaar wordt en dat er toch een bepaalde mate van succes volgt. De contactpersoon die nu als freelancer het project trekt is Kris Luyten (kris@goblin.be).

- **Werkcongres VAV**

De leden van het BoekenOverleg zijn ook welkom op het werkcongres van de VAV. Het congres gaat door op zaterdag 26 november in het Letterenhuis.

2 BOEKENBEURS EN GAU

Op 14 juni 2022 werd door Easyfairs aangekondigd dat LEES dan toch niet doorgaat in Flanders Expo eind november. Dat konden we lezen in een [persbericht](#). Op zaterdag 18 juni verscheen voor het eerst in de pers een opiniestuk over het hele gebeuren van de afgelopen twee jaar. Het [stuk van Marc Reynebeau](#) kan je op de website van De Standaard herlezen. Op basis van dat persbericht zijn er heel wat parlementaire vragen gesteld die Jan Jambon op de [commissie Cultuur](#) van donderdag 23 juni 2022. Het antwoord van Jambon liep synchroon met de informatie die wij aan het kabinet bezorgd hebben.

Ondertussen besliste Antwerpen LEES! over te nemen als een stadsfestival. Dat loopt samen met de al eerder gemaakte communicatieplannen rond Antwerpen Boekenmaand in november. Er zijn al een aantal vergaderingen georganiseerd met een deel van de spelers hier aan tafel om in de Handelsbeurs een groot auteursprogramma op te zetten, waar ook de boeken van die auteurs te koop zouden zijn. Vanuit die centrale locatie zou het publiek ook aangemoedigd worden om de andere interessante locaties in de stad te ontdekken, zoals de lokale boekhandels. Literatuur Vlaanderen kan eventueel bijdragen aan de auteurshonoraria in dat programma. Wie daar curator zal worden, is nog onduidelijk. Behoud de Begeerte staat in voor de dramaturgie.

3 BOEKPUNT

Dit najaar zou het initiatief 'Boekpunt' in een versnelling moeten komen. Als BoekenOverleg moedigen we dat graag aan. We ondersteunen het principe en zijn benieuwd naar de slaagkansen.

4 UITLEENEN VAN E-BOEKEN

De VAV wil formeel vragen aan de bibliotheken (VVBAD) om te stoppen met het uitlenen van e-readers waar aangekochte e-boeken op staan. Daardoor wordt het leenrecht omzeild en dat kan niet de bedoeling zijn.

Voor CloudLibrary zal Bart Caron een bemiddelingspoging doen. Het blijft in de eerste plaats problematisch dat er een wettelijke regeling is voor het leenrecht en dat dit in dit verhaal door verschillende partijen (inclusief de overheid) omzeild wordt.

Om hier echt vooruitgang te maken vrezen we dat er juridische stappen nodig zijn. Aan de andere kant is een dagvaarding en alles dat daarbij komt kijken niet iets wat als constructief gezien wordt door de verschillende leden aan tafel.

5 STAAT VAN HET BOEK

Op 20 juni was er een eerste overleg met Geert Buelens en Jos, Paul, Matthijs en Willem. Geert is bereid om een keynote op te stellen die wij dan op voorhand mee mogen inkijken. Hij is zich namelijk erg bewust van het politieke bereik van het moment en wil met de keynote het BoekenOverleg ondersteunen.

6 VARIA

6.1 PLANNING NAJAAR

Christel Opdebeeck vraagt om de volgende punten te agenderen op het Boekenoverleg van 19 oktober:

- Taalbeleid/Taalunie: Kris Vandepoel of Steven Vanhoren (30 min)
- Leesbeleid/Leesoffensief: Christel Opdebeeck (30 min)

Het BoekenOverleg maakt hier tijd voor op de eerstvolgende fysieke ontmoeting op 19 oktober.

6.2 UITGEVERS BIJ HET BOEKENOVERLEG

Rudy Vanschoonbeek (Uitgeverij Vrijdag) heeft onlangs ontslag genomen uit de GAU. We proberen hem te vragen of er iemand van de andere uitgevers opnieuw bij het BoekenOverleg aanwezig wil zijn om toch tenminste een deel van de uitgevers vertegenwoordigd te zien.

6.3 BOEKENPAKKET

Het boekenpakket werd licht aangepast door het kabinet. De boeken zijn opgevraagd door Lore en worden rechtstreeks aan het kabinet bezorgd. Op vrijdag 15 juli worden de pakketten overhandigd en zal er een persbericht de deur uitgaan.

Bart Somers	<i>Nieuw België</i>	Tom Naegels	Lannoo
Bart Somers	<i>Gastvrijheid</i>	Peter Venmans	Atlas Contact
Ben Weyts	<i>De dagen</i>	Bernard Dewulf	Olympus
Ben Weyts	<i>Papa is een ijsbeer</i>	Edward van de Vendel & Saskia Halfmouw	De Eenhoorn
Benjamin Dalle	<i>Het lijkt wel een feestje</i>	Stijn De Paepe	Lannoo
Benjamin Dalle	<i>Jij mag alles zijn</i>	Griet Op de Beeck	Prometheus
Hilde Crevits	<i>Lennox en de gouden sikkels</i>	Zindi Zevenbergen, Brian Elstak en Hedi Tjin	De Harmonie
Hilde Crevits	<i>Jaguarman</i>	Raoul de Jong	De Bezige Bij
Iedereen	<i>Een zee van liefde</i>	Pieter Gaudesaboos	Lannoo
Iedereen	<i>Mijn lieve gunsteling</i>	Marieke Lucas Rijneveld	Atlas Contact
Jan Jambon	<i>Willem die Madoc maakte</i>	Nico Dros	Van Oorschot
Jan Jambon	<i>Wat is kunst?</i>	Ted van Lieshout	Leopold
Jan Jambon	<i>Revolusi</i>	David Van Reybrouck	De Bezige Bij
Jeroen Overmeer	<i>Denkers van vandaag</i>	Alicja Gescinska	Davidfonds
Jeroen Overmeer	<i>Treinen en Kamers</i>	Annelies Verbeke	De Geus

Jo Brouns	<i>De kosmische komedie</i>	Frank Westerman	Querido
Jo Brouns	<i>Erasmus: dwarsdenker</i>	Sandra Langereis	De Bezige Bij
Lydia Peeters	<i>De grenzeloze rivier</i>	Matthijs Deen	Thomas Rap
Lydia Peeters	<i>De eik was hier</i>	Bibi Dumon Tak en Marije Tolman	Querido
Matthias Diependaele	<i>Het kleine huis bij de rivier</i>	Selma Noort	Leopold
Matthias Diependaele	<i>Weesland</i>	Joachim Pohlmann	B&L
Zuhal Demir	<i>Boerenpsalm</i>	Felix Timmermans	Davidfonds
Zuhal Demir	<i>De gevangenisjaren</i>	Erdal Balci	De Geus

6.4 VOORTGANG LEREND NETWERK

Het OLO laat weten dat er gemengde geluiden waren na afloop van de focusgesprekken. Er waren vooral vragen over de professionaliteit en vakkennis van de workshopbegeleiders en er werd gevraagd naar het specifieke doel van de gesprekken. Bij Literatuur Vlaanderen werken Yannick, Joris, Arman en Matthias aan de opvolging hiervan met Reputations. Begin augustus is er een gesprek over de tussentijdse resultaten, eind augustus of begin september wordt het rapport verwacht. Op basis daarvan zal het team een aanbeveling opstellen met acties en concrete vragen om engagement.